

משולחן מרבים

ירל ע"י מכון **באהלי צדיקים**
MACHON BE'OHALEI TZADIKIM

אוצרות דברי תורה, סיפורים מכתבים ופתגמים
מתוך שיחות קודש ופגישות בין גדולי ישראל וכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

באור הפרשה

מדוע לא הוכיחם על הזהב ארבעים שנה?

בְּמִדְבַּר פְּעֻרָה מוֹל סוּף בֵּין פֶּאֶרֶן וּבֵין תְּפֵל וְלָבֶן וְחֶצְרֵת וְדִי זָהָב (דברים, א' א)

בשיחת קודש עם כ"ק אדמו"ר רבי אברהם יהושע השיל מקופישניץ זצ"ל ביום ג' מנחם אב תש"ח אמר לו כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ש"מצינו בפירוש רש"י על הפסוק "בין פארן ובין תופל ולבן גו' ודי זהב" שבפרשת השבוע - דלכאורה: "חזרנו על כל המקרא ולא מצינו ששמו תופל כו'" - ש"הוכיח על הדברים כו' על העגל שעשו בשביל רוב זהב "די זהב" שהיה להם, שנאמר וכסף הרביתי להם וזהב עשו לבעל".

והמשך אדמו"ר מליובאוויטש שרואים כאן דבר פלא: אף על פי ש"רוב זהב שהיה להם" גרם לחטא הכי חמור, חטא העגל, שעל ידו "חזרה וזהמתן", לאחר שפסקה במתן תורה, מכל מקום, הניח להם משה ליהנות מזהב כל משך הארבעים שנה, ולא הוכיח על זה עד סוף שנת הארבעים! וכל כך למה? כיון שיהודים צריכים עשירות! וכאמור, בודאי יעזור הש"ת שיצליחו לעמוד בנסיון העשירות, ומקרא מלא דיבר הכתוב "לבלתי ידח ממנו נדח", שקאי על כל אחד ואחד מישראל, גם על העשירים. (שש"ק עמוד 189)

התכלית היא לדחוף את הגלות

וְתַקְרְבוּן אֵלַי כְּלָמֶם וְהֶאֱמָרוּ נִשְׁלַחָה אֲנֵשִׁים לְפָנֵינוּ (דברים א' כב)

בעת ביקורו של הנה"צ רבי שמחה בונים ארנפלד זצ"ל מוקני ראשי הישיבות וחבר מועצת

גדולי התורה גאב"ד קהילת מטרסדורף אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ביום חמישי כ"ג שבט תשמ"ח הביא הגרש"ב ארנפלד ביאור נפלא מוקנו מרן ה"חתם סופר" ואמר ש"יהודים נדחפים כאן. זקני החתם סופר מפרש על הפסוק "ותקרבון אלי כולכם" (בספרו "תורת משה" פרשת דברים), ובפירוש רש"י, "שבמתן תורה לא היה כן, אלא "ילדים מכבדים את הזקנים". ואומר החתם סופר ש"גם זה מתוכחתו היה לישראל שלא נדחפו במתן תורה, דאיתא בספר שארית יוסף דהיה שר אחד שראה ישראלים הולכים לקנות פסח, ונערים דוחפים זקנים, ואמר מה זאת, ואמרו לו דאין גבהות לפני המקום, ואם כן עשו שלא כהוגן במתן תורה, דהרי אין גבהות לפני המקום, והיה להם לדחוק עצמם זה את זה, ונערים זקנים ידחפו כו'". מכאן למדים שיש מעלה בכך שיהודים נדחפים.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש הגיב על הדברים ואמר: התכלית היא לדחוף ("ארויס-שטופן") את הגלות. ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר [כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק מליובאוויטש] "לא מרצוננו גלינו מארץ ישראל ולא בכחותינו אנו נשוב כו', אבינו מלכנו יתברך יגאלנו כו'". אבל ביחד עם זה, יהודים צריכים להשתדל לעשות כל התלוי בהם כדי "לדחוף" את הגלות. ישנם הטוענים שאין לדחוק את הקץ וכו' וכו'. האמת היא, אבל, שהקב"ה מצפה וממתין שידחפו את הגלות - "הנה זה עומד אחר כתלנו", "קול דודי דופק פתחי ליי", וכל המקדים הרי זה משובח. (שש"ק עמוד 249)

מפני המלכות

האם ניתן לעשות סיום מסכת בירושלמי בתשעת הימים?

כ"ק אדמו"ר מגור ה"פני מנחם" העלה שאלה בביקורו בהיכל הקודש, (יג' אדר ראשון ה'תדש"מ) לגבי עריכת סיום מסכת ירושלמי בקשר ל"סעודת מצוה" או בתשעת הימים וכיו"ב, ואמר ה"פני מנחם" ש"ישנם המדייקים לעשות סיום דווקא על המסכתות ד'תלמוד בבלי" בלבד, מכיון שכל המסכתות ד'תלמוד ירושלמי אינם בשלימותם לגמרי, שהרי ישנם כמה וכמה ענינים שנשארו בקושיא כו', ולא הוגה וכו', ובמילא חוששים הם שסיום מסכת בירושלמי אינה באופן ד"שלים מסכתי" [שאינה מסכת שלימה]. וענה לו על כך כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: "דבר זה הוא חידוש גדול אצלי שהרי כמה וכמה אחרונים מקילים בנוגע לסיום, ועד אפילו על אבות דרב נתן, וישנם אחרונים שהגזימו ומקילים לעשות סיום אפילו על פרק אחד בלבד!, (עיי' יסודי ישרון חלקו מ'מעמוד 43 ואילך מערכת ערב פסח) ועל אהת

כמה וכמה כאשר מדובר אודות מסכת שלימה גם מסכתות קטנות, ובפרט אבות דר"ג, מסכת שיש בה ריבוי פרקים, ואם כן, לכאורה בטח יכולים לעשות סיום על מסכת בתלמוד ירושלמי!

האדמו"ר מגור ה"פני מנחם" הוסיף "ישנו ענין נפלא על פי דיוקן של בעל חידושי הרי"ם בריש מסכת ברכות. כתיב "ראש דברך אמת": "הש"ת פתח אנכי באל"ף, ואות אל"ף זו משלימה את המ"ם ד"מאימתי" התחלת המשנה והתי"ו ד"תנא" התחלת הגמרא בבבלי - להיות תיבת "אמת". וכן ניתן לומר על פי דיוקן של החידושי הרי"ם שגם בש"ס גופא זה באופן של "ראש דברך אמת". תחילת הגמרא ירושלמי פותחת "אנן תנינן", התחלת המשנה "מאימתי" והגמרא הבבליית "במילה" "תנא". (שיח שרפי קודש עמוד 117)

אקטואליה

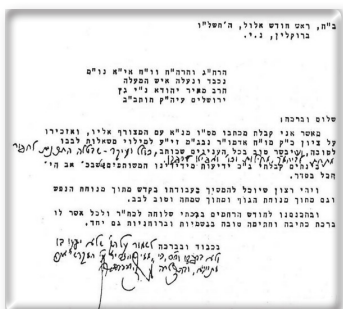
להפסיק את חיפוש כלי המקדש בהר הבית

הגה"צ המקובל רבי יהודה מאיר גין זצ"ל שימש כרב הכותל המערבי והמקומות הקדושים, מאז מלחמת ששת הימים וכן שימש כראש ישיבת המקובלים בית א-ל. נולד בט"ו באב ה'תרפ"ד ונפטר בכ"ג באלול ה'תשנ"ה.

מאז מונה לרב הכותל המערבי לאחר מלחמת ששת הימים, עמד בקשר רצוף עם כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בנוגע לדברים הרגשים בהר הבית מקום הקודש המקדש, והיה מתייעץ ומקבל הנחיות ברורות בכל הקשור לשמירת קדושת הכותל המערבי והר הבית שיהיה על פי ההלכה המסורה מדור דור. פעמים במכתבים ותשובות וכן הוראות בעל פה שהועברו לגאון הרב גין זצ"ל על ידי גורמים שונים.

אחת הפרשיות המסעירות בנוגע להר הבית הייתה יוזמתו של הרב גין לחפור מחילות במטרה למצוא את ארון ברית ה' וכלי המקדש. במכתב שהפנה לרבי שאל הרב גין בקשר ליוזמתו

..ועתה נפשי בשאלתי בעניין חשוב אחד שאני הוגה בו. מאחורי בית הכפורת קודש הקדשים גילינו שער סתום אשר לפי השערתי דרכו יצאו הכהנים אשר טבלו למקרה לא טהור...לפי דברי בקרבי לפתחו ולתור פנימה במטרה כפולה. א. לגלות את מקום המזבח. ב. לגלות את מקום גניזת ארון הברית על פי מה שמוכח במשנה שקלים. (ויש צורך במסירות נפש לכך...). השאלה היא: האם ראוי לגשת למלאכה הזאת לאחר שנתגבר על כל מיני מכשולים הנדסיים ובעיקר פוליטיים? ...

מכתב האדמו"ר מליובאוויטש לרב גין שבישר על "שבעלה התוכנית לחפור מתחת לבית המקדש מחילות"

בהתאם להוראתו נגנזה התוכנית

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שלל מכל וכל את החפירות והעביר מסר תקיף לא לבצע את החפירות בהר הבית לגילוי כלי המקדש. במכתב לרב גין לאחר שבוטלה התכנית כותב הרבי (ראש חודש אלול תשל"ו): "...שיבשר טוב בכל העניינים שכותב, כולל ועיקר - שבטלה התכנית לחפור מתחת לבית המקדש מחילות וכו' ואפילו לספקן". ובסוף המכתב לרב גין הוסיף שוב בכתב ידו הק' "בכבוד ובברכה לשמור על הק' שלא יגעו בו ולא בספקו וספק ספקו, כי 'ממי שהזהיר על המקדש' אתה מתירא ובהצלחה". במכתב שהרב גין שלח בחזרה לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בכ"ב כסלו תשל"ז הוא כותב "והנני מבשרו כי 'בהתאם להוראותי' נגנזה התכנית ההיא לחלוטין ואינני מדברים יותר מזה מאומה".

"יוסיף בשמירה על הקודש ובפרט בכותל המערבי"

במכתב נוסף כותב לו כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש על חשיבות השמירה על קדושת הכותל המערבי וכן הפסקת כל העבודות והחפירות לחיפוש כלי המקדש, וכן על האזהרות שנתלות בכניסה להר הבית על האיסור לעלות להר. "ומתוך שמחה וטוב לבב יוסיף בפעולותיו בקדש, שמירה על הקדש, ובפרט כותל המערבי שהודיעונו חכמינו ז"ל מעולם לא זיה שכינה מכותל המערבי של בית המקדש. ותשואות חן במיוחד על שימת לבו לשלוח לי התמונות מהאזהרות וכו' [הכוונה לאזהרות הרבנים לא לעלות להר הבית] נוסף על הבשורה טובה ומשמחת שנפקו כל העבודות והחפירות שיש בהן חשש, ואפילו ספק חשש, נגיעה בקדש ומקדש". ויהי רצון שבקרוב ממש נוכה לקיום היעוד שיבנה בית המקדש במהרה בימינו בגאולה האמתית והשלמה על ידי משיח צדקנו יבוא ויגאלנו, ובלשון הכתוב ובני ישראל יוצאים ביד רמה". (בסוד שיח עמוד 100 עמוד)

ימי זיכרון

כ"ק האדמו"ר מסלונים בעל ה"נתיבות שלום" זצ"ל - ז' מנחם אב תש"ס

אביכם היה אציל!

כ"ק האדמו"ר מסלונים זצוק"ל רבי שלום נח ברזובסקי נולד י"ד באב תרע"א ונפטר בו' באב תש"ס, היה חתנו של הרה"ק רבי אברהם מסלונים בעל ה"ברכת אברהם", ולפני כן מקימה וראש הישיבה של ישיבת בית אברהם של חסידות סלונים. מחבר סדרת ספרי החסידות הפופולרית "נתיבות שלום", הנלמדת בחוגים רחבים. היה ידוע בהתנגדותו החריפה למסירת שטחי ארץ הקודש לאויבים והסכנות הנגרמות מדיבורים אלו לכלל הישוב היהודי בארץ ישראל.

עוד סיפר כ"ק האדמו"ר מסלונים שליט"א כי אביו זצ"ל היה מקפיד לשלוח לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש כל ספר שהוציא לאור וכן נהג לשגר אליו הזמנות לנישואי צאצאיו.

"ימצא בו דברים קרובים ללבו הטהור"

אחד המכתבים ששלח כ"ק האדמו"ר בעל 'נתיבות שלום' זצ"ל לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בעת ששלח את הספר 'תורת אבות' מתורתם של שלשלת אדמו"רי סלונים

י"ד סיון תשכ"א

לכ"ק עמרת תפארת ישראל המנהיג הגדול והק' אדמו"ר מלובביץ שליט"א

בכל הדרת הכבוד הננו מגישים לכ"ק מתנתנו ספר הק' תורת אבות שהשקענו הרבה כוחות עד שבעזה"י זכינו להוציא לאור מכתבי-ידי ישנים, מאמרי רבותינו הקדושים אבות שושלת חסידות סלונים.

ותקנתנו כי כ"ק ימצא בו דברים קרובים ללבו הטהור, ויעל על שלחן מלאכים מאן מלכי רבנו, והיה זה שכרי.

בכבוד הראוי

שלום נח ברזובסקי

(בסוד שיח עמוד 90, מדור ניצוצי רבי להגרמ"מ לאופר חוברת התקשרות 954)

יפה שיחתן

בית המקדש השלישי יתגלה משמיים או יבנה על ידי משיח?

כ"ק האדמו"ר הגה"צ רבי יעקב פרלוב זצוק"ל מנובומינסק, כיהן כנשיא אגודת ישראל באמריקה ויושב ראש מועצת גדולי התורה בארה"ב, בביקורו אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ביום חמישי כ"ג שבט תשמ"ח בעת השבעה על הרבנית עלה הנושא אודות בניין בית המקדש השלישי אם יבנה בידי אדם או ירד ויתגלה מן השמיים. להלן קטע קטן מתוך הדיון המרתק על בניין בית המקדש השלישי שיבנה במהרה בימין אמן על ידי משיח צדקנו.

האדמו"ר מנאוואמינסק: לשיטת רש"י במסכת סוכה בית המקדש השלישי יגלה ויבוא מן השמיים. וכן הוא בפירוש רש"י על הפסוק "מקדש אדני-כונוני דידך", "ואימתי יבנה בשתי ידים, לעתיד לבוא".

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: ומטעם זה יכול לירד ולהתגלות אפילו בלילה, ואפילו בשבת. השאלה היא רק בנוגע לביאת אליהו הנביא - שהרי "כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות כו'". ובכל אופן, הלואי שיבוא תיכף ומיד, ואם תהיה קושיא בדבר - יתרון אליהו גם קושיא זו. אבל, ביחד עם זה, ישנו פסק דין ברור בספרו של הרמב"ם... ש"המלך המשיח .. בונה המקדש", וכופל עוד הפעם בהמשך הפרק - "בנה מקדש במקומו", ובוה דיוק נוסף - "במקומו" דוקא, מכיון ש"המזבח מקומו מכוון ביותר", על פי נביא, היינו, שיבנה בידי אדם, שלכן, נכלל בהציווי "ועשו לי מקדש".

ישוב הסתירה ברש"י הק'

האדמו"ר מנאוואמינסק: בנוגע לשיטת רש"י - יש סתירה בין פירושו על הפסוק "מקדש אדני-כונוני דידך", ופירושו במסכת סוכה שיגלה ויבוא מן השמיים, לפירושו במסכת כתובות

"גדולים מעשה צדיקים ממעשה שמים וארץ .. במעשה ידיהם של צדיקים כתיב מכן לשבתך פעלת ה' מקדש אדני-כונוני דידך", ומפרש רש"י "מקדש מעשה ידי צדיקים הוא"?

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: בפירושו על הפסוק "מקדש אדני-כונוני דידך", מוכרח רש"י לפרש שפשוטו של מקרא קאי על בית המקדש דלעתיד, מכיון שהמשך הכתוב הוא "ה' ימלוך לעולם ועד", ולכן מפרש "ואימתי יבנה בשתי ידים, לעתיד לבוא, שכל המלוכה שלו", ואילו במסכת כתובות, יש לומר, דקאי על מקדש הראשון והשני שהם לכולי עלמא מעשה ידי אדם, "מעשה ידי צדיקים".

ובכללות התיוון בין ב' השיטות במאמרי חז"ל אם בית המקדש השלישי יבנה בידי אדם, על ידי משיח, או שיבנה על ידי הקב"ה בעצמו - יש לומר, על פי המבואר במארוז"ל שיש "בית המקדש של מעלה" ו"בית המקדש של מטה", וכן "ירושלים של מעלה" ו"ירושלים של מטה", ועל פי זה, המקדש שבנוי ומשוכלל למעלה, "מקדש אדני-כונוני דידך", יגלה ויבוא מן השמיים, ויתלבש במקדש של מטה שיבנה על ידי משיח צדקנו.

העמדת שערי המקדש

האדמו"ר מנאוואמינסק: בנוגע לשערים של בית המקדש - הרי, אף שהמקדש כולו יהיה מן השמיים, מכל מקום, השערים דבית המקדש יעמידו בני ישראל.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: תיוון זה העמדת השערים מיוסד על מה שכתוב באיכה "טבעו בארץ שעריה", ששערי בית המקדש "טבעו בארץ", ולעתיד לבוא יעלו ויתגלו ויעמידום במקומם, ועל פי המבואר במסכת בבא בתרא (נג ע"ב) "הבונה פלטרין גדולים .. ובא אחר והעמיד להן דלתות קנה", נמצא, שהעמדת הדלתות שנעשו בידי אדם, נחשבת כבניית בית המקדש כולו. (שיח שרפי קודש עמוד 335 ואילך)

לע"נ ראובן לימן בן אברהם הלוי
דרגל הארציית בר"ח מנחם אב.

נתרם על ידי השליח בקוממיות הרב יוחאי אורן שיחי' שנזכה במושב קוממיות לבני חיי ומזוני רוויחי, וכברכת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש למרא דאתרא הגרמ"מ מנדלסון זצ"ל (י"ב אלול תש"נ) "שיהיה קוממיות בכל הפרטים ובכל העניינים"